

Praha má návod na to, jak a kde umisťovat umělecká díla

Praha má nová pravidla, jejichž cílem je ukázat, jak koncepčně přistupovat k umisťování uměleckých děl ve městě. Unikátní dokument navazuje na Manuál tvorby veřejných prostranství z roku 2014. Autorem obou dokumentů je Institut plánování a rozvoje hl. m. Prahy (IPR).

Manuál tvorby veřejných prostranství hl. m. Prahy se postupně rozrůstá o dílčí metodiky – tzv. plug-iny, které se jednotlivým tématům věnují do větší hloubky. Prvním je právě dokument Umělecká díla na veřejných prostranstvích hl. m. Prahy, který se zabývá problematikou realizace výtvarných objektů ve městě.

„Umísťování výtvarných objektů do veřejného prostoru je nejen v Praze dlouhodobým tématem. Na jedné straně nedostávají dostatek příležitosti hodnotná díla, na straně druhé je veřejný prostor často lehkomyšlně věnován dílům nekvalitním. Věřím, že máme v ruce skvělý nástroj, který pomůže zvýšit kulturní kapitál města i veřejných prostranství jako takových,“ vysvětluje Hana Třeštíková, radní pro oblast kultury, památkové péče, výstavnictví a cestovního ruchu.

Jednou z příčin nekvalitních realizací je právě proces pořizování děl. Dokument proto určuje správné nastavení transparentního procesu pořizování díla, rozhodování o umístění díla, jeho realizaci a následnou správnou údržbu.

„Nechceme dávat návod umělcům, jak vytvořit dobrou sochu. Nyní ale víme, které kroky lze začít podnikat, chceme-li kvalitní a veřejně dostupné umění podporovat, rozšiřovat a propagovat. Umělecká díla by neměla vznikat nahodile a svým umístěním by měla konkrétní prostor povýšit,“ říká Ondřej Boháč, ředitel IPR.

Dokument se věnuje pomníkům, interaktivním dílům, umělecky ztvárněným prvkům architektury a městského designu, ale i dočasným intervencím a festivalům. Zvláště pomníky a jiná tzv. komemorativní díla vyžadují důsledný přístup ke kontextu, kvalitnímu zpracování i odolnosti.

Na vytvoření dokumentu spolupracovala s Kanceláří veřejného prostoru IPR skupina složená z praktických odborníků v oblasti výtvarného umění a architektury – galerií a vysokých škol, nezávislých kurátorů, teoretiků, výtvarníků, architektů a dalších souvisejících profesí.

Plug-in by měl být, stejně jako Manuál, jedním z klíčových podkladů pro město, městské části a další aktéry procesu umísťování uměleckých děl na veřejných prostranstvích. Je volně ke stažení na webových stránkách Manuálu tvorby veřejných prostranství hl. m. Prahy: <http://manual.iprpraha.cz>

[Tisková zpráva, Stavba WEB 2018, 25. 1. 2019. Dostupné z: https://stavbaweb.dumabyt.cz/praha-ma-navod-na-to-jak-a-kde-umisovat-umlecka-dila-20344/clanek.html?newsletterid=8735&utm_source=newsletter&utm_medium=email&utm_campaign=2019-01-25]

Jakub Heller HOSPODÁŘSKÉ NOVINY
Hrozí, že na vlastní bydlení dosáhnou jen děti bohatších

V Česku vzniká „klub vyvolených“, kteří si mohou dovolit pořídit nemovitost. A je pravděpodobné, že se počet jeho členů bude dál zmenšovat. Zatímco se často mluví o rozdílných rozpočtech, se kterými musí pracovat jednotlivé české domácnosti, menší

pozornost se věnovala jejich majetku. Ukazuje se, že rozdíly v hodnotě bytů a domů chudších a bohatších domácností jsou ještě větší než rozdíly v jejich příjmech, dokonce jedenapůlkrát. Vyplývá to z aktuální studie ekonomů Martina Luxe a Petra Sunegy ze Sociologického ústavu Akademie věd.

Podle nich se nůžky mezi sociálními skupinami budou v tomto ohledu nejspíš dále rozvířat. A to společně s tím, jak českou společnost mění zvyšující se ceny nemovitostí a obtížnější přístup k jejich financování. *„Roste počet mladých lidí, kteří na vlastní bydlení nedosáhnou bez finanční a majetkové výpomoci od předchozích generací,“* píše autoři studie.

Zároveň podle nich platí, že s porušením nemovitosti potomkům dokážou lépe pomoci rodiče, kteří již vlastní bydlení mají. Například tím, že se majetkem zaručí při žádosti o úvěr. K majetku přitom často přišli díky tomu, že jej získali od svých rodičů nebo jim k němu rodiče alespoň značně pomohli.

Děti bez šance na vlastní bydlení

„Řetězec výpomoci uvnitř rodiny a nemožnost některých rodin do něj ‚naskočit‘ pak může vést k tomu, že vznikne skupina domácností do značné míry předurčených k tomu, že jejich potomci a potomci jejich potomků budou mít nízkou šanci stát se kdykoliv v budoucnu vlastníkem bydlení,“ píše Lux a Sunega. Analýzou statistických údajů také zjistili, že bohatším lidem se majetek zhodnocuje výrazně rychleji. Zatímco mezi roky 2010 a 2016 se hodnota nemovitého majetku domácností, které s penězi jen s obtížemi vycházely, zvýšila v průměru o necelých 225 tisíc korun, u těch nejbohatších to bylo o více než 400 tisíc. *„Majetkové nerovnosti se tak v čase významně prohlubují,“* říká Sunega. Když do hodnocení zahrneme i domácnosti v nájmech, rozdíly mezi chudými a bohatými se ještě zvětší. Podle Sunegy a Luxe navíc majetkovou nerovnost českých domácností takřka nikdo nezkoumá a díky tomu je o ní jen málo podrobných údajů. Lze tak předpokládat, že se například při

přípravě zákonů, jako je třeba důchodová reforma, zvažují jen odlišnosti ve výši příjmů.

Značné rozdíly ve zhodnocení nemovitého majetku panují i mezi domácnostmi v jednotlivých regionech. Například ve Středočeském kraji vzrostly mezi roky 1998 a 2015 ceny bytů o 256 procent, zatímco v Ústeckém kraji jen o 36 procent. „*Domácnosti tam tak mají nejen nejnižší příjmy v Česku, ale i jejich byty a domy se zhodnocují nejpomaleji,*“ říká Sunega. To může do budoucna podnítit vznik sociálně a ekonomicky vyloučených území.

Majetkovou nerovnost ovlivňují také generační rozdíly. Středního věku dnes dosahuje generace, která už většinou nemohla využít zvýhodněné privatizace obecních bytů. Pokud dnes takovým lidem nepomůže se získáním nemovitosti rodina, jsou automaticky v nevýhodě.

Stát zaspal s reformou

Ani výhledy do budoucna nejsou růžové. Kvůli rychlému stárnutí populace, absenci důchodové reformy a neudržitelnosti stávajícího systému hrozí, že bude přibývat lidí, kteří budou nuceni ve stáří svůj byt prodat, aby si zajistili rozumnou životní úroveň. Čím je člověk chudší, tím větší je šance, že se své nemovitosti zbaví a jeho potomci z ní nebudou čerpat výhody. Zatímco bohatší majitelé k prodeji zpravidla důvod mít nebudou.

Budoucí riziko potvrzuje i hlavní ekonom analytické společnosti Deloitte David Marek. „*Nejde ale o selhání tržní ekonomiky, nýbrž o selhání vlády, která není schopná připravit společnost na dopady stárnutí populace. To vede k tomu, že ti rozumnější si spoří, zatímco nezodpovědní se buď spokojí s nižší životní úrovní, nebo budou muset prodat svůj majetek včetně nemovitosti,*“ říká Marek.

Podle autorů studie se díky tomu výrazně zvětší část mladých lidí odkázaných jen na vlastní zdroje. „*Na rozdíl od předchozích generací si nebudou schopni pořídit vlastní bydlení vůbec, nebo jen za cenu výrazně většího odříkání. To může vést k větším požadavkům na stát, aby zvýšil dostupnost vlastnického bydlení, nebo k významnému mezigeneračnímu konfliktu,*“ říkají.

Sociální nerovnosti, ať už příjmové, či majetkové, nejsou jen statistickým

údajem. Do značné míry se podílejí i na polarizaci společnosti. Když jedna část obyvatel bohatne rychleji než druhá, vytváří to v té chudší pocit nespravedlnosti, který se projevuje ve všech oblastech společenského života.

Podle autorů studie proces zvyšování majetkové nerovnosti do značné míry závisí i na tempu růstu příjmů i cen nemovitostí. Ty se v současné době stále zvyšují a není jasné, kdy dojde ke zpomalení či poklesu. Od roku 1998 do roku 2016 vzrostly průměrné ceny bytů o 204 a ceny rodinných domů o 124 procent.

David Marek souhlasí s tím, že se rozdíl mezi příjmy a majetky bohatších a chudších domácností budou dále zvyšovat. „*Neodvažoval bych se z toho ale vyvozovat závěr, že pro budoucí generace bude vlastnické bydlení obtížněji dostupné. A že dojde k rozdělení společnosti na vlastníky na straně jedné a zbytek chudší společnosti, která bude nucena bydlet v nájmu, na straně druhé,*“ říká analytik.

[Hospodářské noviny, 17. 1. 2019, s. 4, ©2018 Economia, a. s. ISSN 0862-9587]

Tým městského architekta dokončil návrh změn územního plánu

K ◀ M

Velké změny týkající se protipovodňových opatření, vymezení ploch pro stavbu nových městských čtvrtí nebo parkování, ale i řada drobnějších změn spojených třeba s výstavbou rodinných domů. Kancelář architekta města Brna (KAM) zpracovala návrh více jak 250 změn územního plánu označovaných souhrnně jako „balíček 43+“. V pátek 1. února návrh změn v termínu předala pořizovateli, kterým je Odbor územního plánování a rozvoje města Brna.

„*Na změnách pracoval tým urbanistů, architektů, dopravních inženýrů, ale i právníků a sociálních geografů v průběhu loňského roku. V červnu jsme dokončili pracovní verzi a nyní odevzdáváme hotový návrh ke společnému jednání. Pracovali jsme na plný plyn, vše jsme předali v termínu,*“ řekl ředitel Kanceláře architekta města Brna Michal Sedláček.

Takzvaný „balíček 43+“ obsahuje změny souboru 41 a 42, které se týkají celoměstských témat, dále změny vyplývající ze Zásad územního rozvoje Jihomoravského kraje (ZÚR JMK) a změny souboru 43, který řeší drobnější záležitosti z let 2011 až 2012.

Aby se soubor změn 43+ stihl pořídit a vydat v dostatečném předstihu před vydáním nového územního plánu, radní města koncem ledna navrhli rozdělení tohoto souboru. Skupina změn, které nepotřebují vyhodnocení vlivů na životní prostředí (tzv. SEA) a nejsou dotčeny ZÚR JMK, by byla vydána do roku 2020. Ostatní změny by se řešily v novém územním plánu.

„*Město hledá cestu, jak se souborem 43+ naložit. Hrozí, že se kvůli některým velkým a složitým změnám nepodaří soubor 43+ vydat do konce roku 2020. Počítá se totiž nejen se dvěma veřejnými projednáními, ale také s tím, že bude nutné do změn zapracovat ještě aktualizaci zásad územního rozvoje, kterou vydá kraj na podzim příštího roku. Z 250 změn, které KAM zpracovala, by tak v balíčku zůstalo zhruba 140, zbytek by se řešil v novém územním plánu,*“ vysvětlil Sedláček.

Brno má platný územní plán z roku 1994. Je jeden z nejstarších v České republice. Nový má být dokončen v roce 2022. Od roku 2009 nebyla v Brně přijata žádná změna stávajícího územního plánu. Původně plánovaná velká aktualizace územního plánu byla v roce 2015 zrušena soudem. Město poté vypsalo výběrové řízení na zpracovatele velkého souboru změn. Přestože bylo vypsáno třikrát, žádná firma se nepřihlásila. Zpracováním změn tak zastupitelé města pověřili KAM v roce 2017.

„*Pro Brno je to nakonec skvělé rozhodnutí, byli jsme jedině z velkých měst, které si tyto strategické dokumenty nezpracovávalo samo. Město teď má díky KAM možnost lépe koordinovat svůj rozvoj,*“ dodal Sedláček.

[Tisková zpráva kanceláře architekta města Brna ze dne 1. 2. 2019]

**Mladí architekti
navrhnou nájemní
bydlení v Praze
11. ročník soutěže
Young Architect Award vyhlášen**

Účastníci architektonické přehlídky Young Architect Award se letos zaměří na návrh řešení nájemního bydlení. Své práce mohou do 28. 6. 2019 přihlašovat jak studenti, tak začínající architekti do 33 let. Stejně jako v loňském roce pokračuje spolupráce s Institutem plánování a rozvoje města Prahy (IPR Praha), který nejen vytypoval jednu z doporučených lokalit, jež by měla sloužit nájemnímu bydlení, ale také poskytl pro zahájení soutěže dne 27. 2. 2019 prostory Centra architektury a městského plánování (CAMP).

Slavnostní zahájení soutěže Young Architect Award (YAA) bylo spojené s diskusním setkáním zaměřeným na nájemní bydlení. Soutěžící si mohou pro svůj návrh nájemního bydlení vybrat lokalitu dle vlastního uvážení, navrhovat výstavbu ale také lze v doporučených lokalitách v Praze, Brně a Ostravě. Jitka Jeřábková z IPR Praha vysvětlila zadání soutěže a představila jednu z doporučených lokalit – Libeň-Hájek. Nová zástavba pro bydlení by zde měla vymezit veřejný prostor ulice Pivovarnické a Na Hájku, kde se nyní nachází garáže a neudržovaná vzrostlá zeleň.

Odborná porota bude opět složena z vynikajících architektů

Složení odborné komise posuzující návrhy mladých architektů zásadním způsobem ovlivňuje úroveň soutěže. Proto i tentokrát v ní zasednou renomovaní architekti, kteří pod vedením Reginy Loukotové, rektorky architektonické školy ARCHIP, rozhodnou o tom, které práce nejlépe naplnily požadavky soutěže. Pozvání do poroty letos přijal také architekt a odborník na zadávání veřejných zakázek Michal Fišer (ateliér tři architekti), Adam Halíř z oceňovaného ateliéru PROJEKTIL ARCHITEKTI, českobudějovický popularizátor architektury Miroslav Vodák (CBArchitektura) a Jan Vondrák z libereckého ateliéru Mjölkl architekti. Poslední dva jmenovaní byli v loňském roce nominováni na cenu Architekt roku. Nedílnou součástí po-

roty je zástupce Nadace „Nadání J., M. a Z. Hlávkových“ Josef Pechar. „*Úkolem soutěžících bude naplnění potenciálu nájemního bydlení, zapojení návrhu do kontextu místa, respekt ke stávající zástavbě i ke složení obyvatelstva atd. Důležitý je také následný přínos navrženého řešení pro celkovou kvalitu života v místě, ale i v blízkém a vzdálenějším okolí*“, říká předsedkyně poroty Regina Loukotová.

„Zůstane vlastní bydlení v metropoli nedostupné?“

– z diskusního setkání 27. 2. 2019

S ohledem na téma soutěže YAA „nájemní bydlení“ zorganizoval vypisovatel soutěže, společnost ABF, a. s., akci zaměřenou na problematiku těžko dostupného vlastního bydlení ve větších městech, kterému čelí stále větší část obyvatelstva. Cílem diskuse více než 120 přítomných zájemců bylo hledání řešení ze strany developerů, architektů i dalších odborníků. Po vystoupení přednášejících proběhla diskuse, z níž vyplynulo, že nájemní bydlení je reálnou variantou k vlastnímu bydlení. Nájemní domy by se měly řešit komplexně, přizpůsobit se často se měnícím obyvatelům. Musí proto být nerozbitné, nízkoenergetické, lehce udržovatelné a obsahovat širší nabídku společných prostorů a služeb, byty by měly být spíše menší. Na podporu výstavby dostupného bydlení, startovacích bytů i bydlení pro seniory kladě důraz také Strategický plán Prahy. Ministerstvo pro místní rozvoj počítá zatím s podporou sociálního bydlení. Existují různé mechanismy, jak může společnost podpořit různé typy bydlení. Ty je nyní nutno diskutovat na všech úrovních.

Moderátorka akce **Karolína Vránková** v úvodu **připomněla vysoké prodejní ceny bytů v metropoli** (průměrná cena za m² je 100 tisíc Kč) a vyzvala k hledání alternativ, mezi které patří právě nájemní bydlení. To je v západní Evropě daleko běžnější (v Německu ho využívá 50,8 % obyvatelstva, Dánsko – 46,6 %, ČR – 23,4 %).

Jaromír Hainc, ředitel Sekce detailu města IPR Praha, považuje za **klíčové téma standardy současného bydlení**. Zvyšují se požadavky na kvalitu prove-

dení, hygienické zázemí i prostor atd. Zatímco v roce 1991 stačilo jednomu obyvateli k bydlení v průměru 16, 1 m², nyní je to už více než 31,6 m² (a v západní Evropě více než 50 m²). Situace v Praze se zhoršuje mimo jiné také kvůli každoročnímu vysokému přírůstku obyvatel – vzniká tak deficit v řádech tisíců bytů ročně. Většina obyvatel využívá nájemního bydlení nebo se pokouší získat vlastní bydlení. Ostatní alternativy bydlení (družstevní, co-housing apod.) lákají jen zlomek obyvatel. „*Jsem přesvědčen, že není možné jen kopírovat zahraniční vzory, ale je nutné přizpůsobit je našim potřebám. Zadání soutěže YAA pro nás přinese impulsy k debatě, kterou vedeme na IPR i s vedením města*“, řekl Jaromír Hainc.

Anna Ježková, která se věnuje netradičnímu developmentu, se podílela také na Konceptu bytové politiky ČR do roku 2020 a domnívá se, že koncepce nebyla zatím aplikována. Řešením situace s byty je podle ní **poskytnutí maximálních variant bydlení** – nejen vlastní bydlení, ale také družstevní či nájemní byty apod. Jejich údržba a provoz by však neměly být složité, měly by něco vydržet. Rovněž je nutné usilovat o jejich nízkou energetickou náročnost. Cestou je také snížení standardu – např. minimální prostor pro život je 10–14 m². Anna Ježková zdůraznila, že: „*Je třeba si uvědomit, že to, co dnes naplánujeme, postavíme s ohledem na schvalovací procesy až v roce 2029, musíme proto uvažovat v budoucnosti. Největší úloha architektů a designerů je rychlá reakce na změny a pro města je nejdůležitější flexibilita a dlouhodobé plánování.*“

Zuzana Chudoba z finské developerské společnosti YIT Stavos. r. o., představila projekt nájemního domu v Praze 9 - Hloubětíně inspirovaný severským modelem. „*YIT se snaží o soulad s přírodou, používáme přírodní materiály, stavíme nízkoenergetické domy, přemýšlíme o domě zvenku i zevnitř a tím nastavujeme trendy a směry*“, vysvětlila specifika finského přístupu Zuzana Chudoba. V Hloubětíně nabídne YIT **servis obyvatelům** – online služby, obchody, kvalitní sdílené prostory i veřejná prostranství, sdílenou ekonomiku – automobil, kolo, vr-

tačku, prádelnu... Žít v nájmu není podle jejího vyjádření nic nenormálního – ostatně nyní tak bydlí v Praze 41 % obyvatelstva. S ohledem na narůstající ceny vstupních nákladů na výstavbu – pozemek, stavební práce, materiál atd., není v současné době možné realizovat novostavbu opravdu levného, dostupného bydlení v metropoli. Při výstavbě nájemního domu se hledají úspory – např. prefabrikace proces zrychluje

a tím i zlevňuje. „*Líbí se nám spolupráce s městy ve Finsku, která poskytnou pozemky a developéři na nich vystaví dům. Společně pak objekty pronajímají nebo prodají. Tak může dojít k určitému zlevnění nemovitosti,*“ přibližuje severské trendy Zuzana Chudoba.

Zdeněk Fránek, přední český architekt a pedagog, navrhuje mimo jiné také bydlení, sdílel své osobní zkušenosti

s projektováním nájemních bytů. Podle jeho názoru musí být celý dům v podstatě nezníčitelný. K pronájmu se projektují obvykle dispozičně **menší byty**. „*Lidé by si měli navyknout na menší obytné plochy. Např. v Japonsku jsou běžné byty o výměře 18 m²,*“ apeloval Zdeněk Fránek.

[Tisková zpráva Nadace ABF ze dne 5. 3. 2019]

TISKOVÉ ZPRÁVY

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Členské země V4 se shodují na dalším rozvoji konceptu Smart City

Dne 5. března letošního roku se konala v Bratislavě konference „V4 – Slovensko na cestě k Smart Cities“. Akce, které se zúčastnil náměstek David Koppitz, byla uspořádána Ministerstvem hospodářství Slovenské republiky, Úřadem místopředsedy vlády SR pro investice a informatiku, Ministerstvem zahraničních věcí a evropských záležitostí SR a Smart City klubem SR. Cílem konference byla prezentace příkladů dobré praxe zemí V4 i dalších evropských států.

Ministr hospodářství SR Peter Žiga v úvodu vyzdvihl význam spolupráce s podnikatelským sektorem a současně zdůraznil potřebu spolupráce členských zemí na společném řešení palčivých otázek v oblasti Smart Cities. Souběžně se uskutečnilo jednání státních tajemníků a náměstků odpovědných rezortů členských zemí V4 – Slovenska, České republiky, Polska a Maďarska. Za Českou republiku informoval o současných aktivitách v oblasti Smart Cities náměstek pro řízení sekce regionálního rozvoje David Koppitz, který s partnery diskutoval o aktuálních tématech spjatých s rozvojem Smart Cities a podporou měst, a to s důrazem na možnosti zajištění financování Smart projektů, open data a rostoucí význam pilotních projektů.

„*Společným zájmem členských zemí je silnější sdílení dobré praxe mezi ministerstvy i samotnými městy a hledání nejvhodnějších modelů udržitelného vícezdrojového financování chytrých řešení. Správně využití technologie mohou městům významně pomoci v jejich řízeném rozvoji,*“ uvedl náměstek Koppitz.

Na závěr jednání došlo k slavnostnímu podpisu prohlášení o spolupráci zúčastněných zemí V4. Zástupci členských států se shodli na ukotvení tématu v rámci všech nadcházejících předsednictví.

[Tisková zpráva z 5. 3. 2019. Dostupné z: <https://mmr.cz/cs/Ostatni/Web/Novinky/Clenske-zeme-V4-se-shoduji-na-dalsim-rozvoji-konce>]

Vláda schválila akční plán Strategie regionálního rozvoje

Ministryně Klára Dostálová předložila dne 18. února 2019 na vládě akční plán Strategie regionálního rozvoje ČR, který určuje priority a potřeby České republiky v oblasti rozvoje regionů v následujících dvou letech. Vzhledem k odlišným podmínkám v jednotlivých regionech je smyslem akčního plánu usměrňovat politiku státu tak, aby reagovala právě na tato specifika a soustředila se na největší problémy v daném regionu.

„*Akční plán navazuje na plnění Strategie regionálního rozvoje a rozpracovává a vyhodnocuje její plnění. Samotná Strategie je pro náš stát klíčový dokument, který určuje směřování regionální politiky. V nadcházejících letech je potřeba věnovat se zejména podpoře hospodářsky a sociálně ohrožených území, a tím přispět ke snižo-*

vání regionálních rozdílů. Zároveň chceme podpořit inovativnost a konkurenceschopnost české ekonomiky. Stát se v tomto směru musí chovat systematicky, srozumitelně a předvídatelně,“ uvedla ministryně pro místní rozvoj Klára Dostálová.

Schválený Akční plán na roky 2019–2020 navazuje na Akční plán zpracovaný pro období 2017–2018. Jedná se o krátkodobý realizační plán, jehož cílem je rozpracovat a konkretizovat opatření Strategie regionálního rozvoje České republiky 2014–2020 a souhrn aktivit k jejímu naplnění. Reaguje zároveň na aktuální potřeby v regionech, mezi kterými jsou například zlepšování občanské vybavenosti v obcích, na což reagují dotační tituly Ministerstva pro místní rozvoj. Součástí Akčního plánu je i přehled národních dotačních titulů všech ministerstev.

„*Na tvorbě akčního plánu se podíleli členové pracovních skupin. Informace jsme čerpali i prostřednictvím regionálních stálých konferencí a pocho-pitelně během řady jednání na centrální i regionální úrovni. Paralelně se již soustředíme také na přípravu nové Strategie regionálního rozvoje,*“ dodává ministryně Dostálová. Akční plán je k dispozici na webových stránkách MMR.

[Tisková zpráva z 18. 2. 2019. Dostupné z: <https://mmr.cz/cs/Ostatni/Web/Novinky/Vlada-schvalila-akcni-plan-Strategie-regionalniho>]

Program RE:START je vzorem pro ostatní země

Na Ministerstvu pro místní rozvoj se 13. února letošního roku za účasti náměstkyně ministryně pro místní rozvoj Davida Koppitzové a národní manažerky programu RE:START Gabriely Nekolové uskutečnilo jednání se zástupci Evropské komise ohledně dalšího naplňování programu RE:START, kterým vláda řeší pomoc strukturálně postiženým regionům, tedy Moravskoslezskému, Ústeckému a Karlovarskému kraji. Hovořilo se především o tom, jak naplňování programu zintenzivnit, a zároveň byly představeny i konkrétní projekty.

Na jednání se diskutovalo především o transformaci energetiky, revitalizaci a resocializaci území po těžbě uhlí a regeneraci starých nevyužívaných areálů zejména ve městech a obcích. Představeny byly i příklady konkrétních projektů – například resocializace Jezera Milada, výzkum využití geotermální energie v v Litoměřicích a Energetické centrum Moravskoslezského kraje.

„Těší mě, že už jsou vidět první výsledky programu RE:START. V této chvíli jsou dostupné programy za dvanaásť miliard korun, přičemž vyčerpaná částka překročila hranici tří miliard. Celý proces ovšem musí pokračovat ještě intenzivněji. Dochází totiž k útlumu těžby uhlí a přechodu na nízkouhlikovou energetiku, je tedy potřeba doštěným krajům pomoci, aby dokázaly reagovat na související ekonomické a sociální změny,“ řekla ministryně pro místní rozvoj Klára Dostálová.

Evropská komise, která před rokem založila Platformu pro uhelné regiony, vyslala k jednání do ČR zástupce deseti ředitelství Komise. Česká republika se v rámci této platformy stala jednou z pilotních zemí. Právě český program RE:START označili evropští komisaři za vzor pro ostatní uhelné regiony v Evropě. Díky existenci programu RE:START a iniciativě MMR Evrop-

ská komise podpořila realokace nevyužitých prostředků z fondů EU k řešení potřeb strukturálně postižených krajů. Na program RE:START se počítá s celkovou částkou 62 miliard korun, která by měla být vyčerpána postupně do roku 2030, opatření jsou financována kombinací národních, evropských a soukromých zdrojů.

Evropská komise vnímá potřebu podpořit procesy restrukturalizace v souvislosti s pokračujícím útlumem těžby a navazujících odvětví. V loňském roce proto založila Platformu uhelných regionů a zahájila intenzivní dialog napříč EU. MMR od jednání s Platformou pro uhelné regiony očekává užší expertní spolupráci, podporu při nastavení budoucího programového období, případně zajištění dalších finančních zdrojů.

Pro Platformu je vyjednáván fond ve výši 4,8 miliard EUR na sedm let, je odsouhlasen v rozpočtu EU, má podporu Evropské komise a Evropského parlamentu. Fond se bude soustředit na transformaci a modernizaci ekonomiky a na revitalizaci devastovaných post-hornických měst.

Požadavky a postoj krajů prezentovali na jednání Jana Mračková Vildumetzová, hejtmanka Karlovarského kraje, Ivo Vondrák, hejtmán kraje Moravskoslezského a Stanislav Rybák, náměstek hejtmána Ústeckého kraje

[Tisková zpráva z 13. 2. 2019. Dostupné z: <https://mmr.cz/cs/Ostatni/Web/Novinky/MMR-Program-RE-START-je-vzorem-pro-ostatni-zeme>]

Návrh struktury operačních programů pro období po roce 2020 schválila vláda

Začátkem února rozhodla vláda o struktuře operačních programů pro období 2021–2027. Schválený návrh počítá s osmi operačními programy, které budou v následujících měsících detailně rozpracovány, a to včetně podporovaných oblastí a rozdělení prostředků.

Pro Českou republiku bude na období 2021–2027 k dispozici 20,1 mld. EUR (běžné ceny), nicméně i tato výše je ještě předmětem jednání s Evropskou komisí. Schválený návrh počítá s šesti tematickými operačními programy (OP), operačním programem technické pomoci a programem přeshraniční spolupráce, který je stále v jednání se zahraničními partnery.

Názvy operačních programů jsou předběžné a budou předmětem dalšího projednávání, stejně jako upřesnění oblastí, které bude možné z těchto programů podporovat.

Spolu s operačními programy bude připravována Dohoda o partnerství – strategický dokument uzavřený mezi členským státem a Evropskou komisí, který zaštití čerpání z evropských fondů pro období 2021–2027. Předložení finálního návrhu operačních programů a Dohody o partnerství vládě je plánováno na března příštího roku, následně bude probíhat vyjednávání s Evropskou komisí.

[Tisková zpráva ze 4. 2. 2019. Dostupné z: [Tisková zpráva z 13. 2. 2019. Dostupné z: <https://mmr.cz/cs/Ostatni/Web/Novinky/MMR-Program-RE-START-je-vzorem-pro-ostatni-zeme>]

Přehled operačních programů a řídicích orgánů pro období 2021–2027:

Název OP	Řídicí orgán
OP Konkurenceschopnost	Ministerstvo průmyslu a obchodu
OP Doprava	Ministerstvo dopravy
OP Životní prostředí	Ministerstvo životního prostředí
OP Výzkum a vzdělávání	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
OP Lidské zdroje	Ministerstvo práce a sociálních věcí
Integrovaný regionální OP	Ministerstvo pro místní rozvoj
OP Technická pomoc a kvalita správy	Ministerstvo pro místní rozvoj
OP Přeshraniční spolupráce	bude upřesněno